

Hangon kaupungin liittyminen kuntien rannikkovesien kunnostusyhteistyöhön

Ympäristölautakunta 02.09.2025 § 121

Hangon rannikkovedet ovat Hangon kaupungille elintärkeitä ja rantojemme haavoittuvuus on viime aikoina käynyt ilmeisen selväksi. Meren ja rannikkovesien tilaa ei voida parantaa nykyisillä panostuksilla. Rannikkovesien kuormitus on pääosin peräisin valuma-alueiden hajakuormituksesta, erityisesti maa- ja metsätaloudesta. Ilmastonmuutos aiheuttaa lisäuhkan kuormituksen kasvamisesta. Länsi-Uudenmaan alueella on tehty jo pitkään ja menestyksekkäästi valuma-alueen vesistöjen suojelua, ja alueella on vahva paikallinen tuki tälle työlle. Länsi-Uudenmaan kunnilla on yhdessä Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (LUVY) kanssa toteutettu ja käynnissä useita kunnostushankkeita, joiden tavoitteena on turvata puhtaat, elinvoimaiset lähivesistöt paikallisten asukkaiden, matkailijoiden ja yritysten tarpeisiin.

Gennarbyviken on entinen merenlahti, joka purkautuu Hankoniemen pohjoispuoleiselle merialueelle, jossa sisäinen ravinnekuormitus on jatkunut pitkään sen jälkeenkin että alueen pistekuormitus on loppunut. Aikoinaan Gennarbyvikenin yhteys mereen padotettiin Koverharin terästehtaan raakavesitarpeiden varmistamiseksi ja nykyään Hangon Vesi -liikelaitos ottaa raakavettä Gennarbyvikenistä tekopohjaveden muodostamista varten. Gennarbyvikenissä on hidas rehevöitymiskehitys, joka uhkaa kiihtyä, ellei ulkoisen kuormituksen vähennystoimiin ryhdytä. Vuonna 2024 Hangon Vesi -liikelaitos osallistui Gennarbyvikenin kunnostussuunnitelman rahoittamiseen. Kunnostussuunnitelma, jossa tarkastellaan merenlahden veden laatua, kalan kulkua sekä valuma-alueen kuormitusta, valmistuu syksyn 2025 aikana.

Gennarbyviken olisi sopiva kunnostuskohde Hangon kaupungin rannikkovesien vesienhoitotyössä. Lahden kunnostaminen olisi tärkeä ekologisesta ja vesiensuojelun näkökulmasta, mutta hyödyttäisi myös Hangon Vesi -liikelaitoksen raakaveden saantia ja sillä tavalla koko kaupunkia. Myös Raaseporin kaupungille esitetään Gennarbyvikenin kunnostustoimien rahoittamista osana rannikkovesivision sopimusrahoitusta. Kuntarahaa vastaan haetaan Uudenmaan ELY-keskuksen rahoitusta.

/

Liitteenä

- Esitys Länsi-Uudenmaan vesienhoidon vision ja strategian vuoden 2025 toimenpiteiden rahoituksen hyväksymisestä: Rannikkovesiemme kunnostus (Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry, LUVY)

Oheismateriaalina

- Rannikkovesivisio 2026-2028 / Hanko

Ehdotus (Degerlund)

Ympäristölautakunta hyväksyy osaltaan, että Hangon kaupunki liittyy Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n vetämään Rannikkovesivisio 2050- työhön vision loppukaudella vuosina 2026-2028. Vuosittainen omarahoitus (20 000 €) jaetaan Hangon Vesi -liikelaitoksen kanssa ja kaupungin osuus (10 000 €) lisätään ympäristönsuojelun talousarvioon. Lautakunta lähettää ehdotuksen edelleen kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi ehdotuksella, että kaupunginhallitus osaltaan hyväksyy LUVY:n esityksen, ja kustannusjaon Hangon Vesi -liikelaitoksen kanssa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 15.09.2025
406/11.00.01/2025

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry esittää jäsenkunnalleen Hangon kaupungille kuntien rannikkovesien kunnostusyhteistyöhön liittymistä ja rahoituksen hyväksymistä koskien rannikkovesien kunnostushankkeiden toimenpiteiden toteutumista vuosina 2026-2028. **Esitys liitteenä.**

Hangon kaupunki on jo useamman vuoden yhdessä muiden Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa tarjonnut kiinteistönomistajille jätevesineuvontaa Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kautta. Keskitetty jätevesineuvonta on katsottu tehokkaaksi neuvontatavaksi ja kiinteistönomistajat ovat pääsääntöisesti olleet tyytyväisiä saamaansa neuvontaan. Jätevesineuvonnan rahoitus on Hangossa sisältynyt ympäristönsuojelun talousarvioon.

Rannikkovesien kunnostushankkeiden suunnittelu ja toteutus Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n toimesta on uudempi hankekokonaisuus (Rannikkovesivisio 2050), johon Hangon kaupunki ei tähän asti ole osallistunut. Länsi-Uudenmaan kunnilla on yhdessä Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kanssa toteutettu ja käynnissä useita kunnostushankkeita, joiden tavoitteena on turvata puhtaat, elinvoimaiset lähivesistöt paikallisten asukkaiden, matkailijoiden ja yritysten tarpeisiin. Hangossa ensimmäinen kunnostuskohde olisi Gennarbyviken, joka purkautuu Hankoniemen pohjoispuoleiselle merialueelle ja josta Hangon Vesi ottaa raakavettä tekopohjaveden muodostamista varten. Kunnostushankkeiden alueellinen koordinaatio olisi niin ikään kustannustehokas tapa toteuttaa ympäristönsuojelua ja -hoitoa. Hangon kaupungin vuosittainen osuus kunnostushankkeiden toimenpiteiden toteutuksesta vuosina 2026-28 olisi 20 000 €. Tämä kustannus jaettaisiin Hangon Vesi -liikelaitoksen kanssa. Esitys on käsitelty ympäristölautakunnassa, joka osaltaan hyväksyi sen.

Liite

- Esitys Länsi-Uudenmaan vesienhoidon vision ja strategian vuoden 2025 toimenpiteiden rahoituksen hyväksymisestä: rannikkovesiemme kunnostus; Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

Oheismateriaali

-Länsi-Uudenmaan Vesi ja ympäristö ry:n diaesitys Rannikkovesivisiosta
-Rannikkovesivisio 2026-2028 / Hanko

Ehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy esityksen mukaisesti kaupungin liittymisen Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n vetämään Rannikkovesivisio 2050- työhön vision loppukaudella vuosina 2026-2028 ja osallistuu kunnostusyhteistyön rahoittamiseen. Vuosittainen kustannus (20 000 €) jaetaan Hangon Vesi -liikelaitoksen kanssa. Kaupungin rahoitusosuus (10 000 €) on jo sisällytetty ympäristönsuojelun talousarvioehdotukseen vuodelle 2026.

Päätös

Lisätiedot

Ympäristönsuojelupäällikkö Maria Degerlund, 040 135 9299